

POSUDEK VEDOUCÍHO KVALIFIKAČNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní magisterské zkoušce.

DIPLOMANT: STÁRKOVÁ Jana**Obor: Dramaturgie ALD****VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE: MgA. Tomáš Žižka**

Vážená komise, dovoluji vám představit diplomantku Janu Stárkovou a její projekty, které souvisí s tvorbou ve veřejném prostoru. Už Zrcadlení, Všednosti, Město v komunikaci spojené s autorkou naznačovalo její tendence se zabírat prostředím za veřejnosti tedy futry dveří, za východem z budovy naší školy. Vyrasila do ulic v té době plných turistů a jejich průvodců a hledala ta "místa s napětím", ta, jež spontánně reflektují úseky doby a tvorby, kdy akce vznikají z nutnosti hnout se z místa. Umění z místa, umění místa, tedy site specific projekty, které provokují a iniciují intuici z ustájené praxe divadelní a muzejní industrie, nebo reagují přímo na společenskou situaci, do ulic a náměstí, aby roztančily nehnutelnost.

Ale to bylo ještě před pandemií, kdy jsme spolu s Janou a s Deborou Štysovou působili v Písku na akci s lidmi i s přáteli galerie hrou Sladovna. Vytvořili jsme městskou zážitkovou slavnost pro rodiny s dětmi v rámci festivalu Pískoviště. Tato akce byla odbornou i laickou veřejností přijata jako přelomová, protože vycházela z paměti místa v prostředí starého města. Tato událost se povedla i díky Janě Stárkové, s jejíž dramaturgickou pomocí se otevřelo vnímání celé akce jako komunitně participativní, ne jako mainstreamová agenturní akce. Určitě nejen tady, ale i jiné její projekty směřovala více do komunitních činů a byly s prostorem vždy specificky provázané.

Proto mne nepřekvapilo právě její zaujetí na projektu SUBURBIA, kde ulice a náměstí centra Prahy jsou využívány hlavně návštěvníky a turistickými agenturami s průvodci.

Ztratili jsme veřejný prostor pro místní? Nebo kdo je místní lokální patriot? Během jarních měsíců tohoto roku se však vše změnilo díky pandemické situaci. Vyprázdnily se turistické trasy a vlastně jsme je vyprázdnili i my. Zbyla jen holá prostranství - čtverce v síti geografických map nejen Prahy, ale i jiných míst a měst, přišli jsme o svobodu a možnost shlukování. Stali jsme se zastrašení a vystrašení chodit po ulici: báli jsme se nákazy a bojíme se i dnes - možná více. Alespoň těch, kteří nám přijdou neznámí a nevypočitatelní.

Respektovali jsme vše, a to pečlivě pro obecné dobro, je jasné, že jsme si zvykli dělat bez fyzického sdílení, což odstranilo, smysl pro komunitu a zůstalo nám jen chválení a zdravení se v distanci komunit. Celý domov nám byl k účelu trenažéru, jak být sám a být spolu s nejbližšími. Vlastenectví vyvěšené často z balkonu, politická pýcha a hymna v obecné mrzutosti, kdy jsme mohli akceptovat pouze zbavení se práv, ve kterém souhlasíme s „vysledováním“ náказы, „chytrým sledováním“, kontrolou stále více a více vržení do karantény tedy do separace.

Tělo zůstalo stejně nebezpečné, ale pouze jako nemocné nebo nakažlivé tělo. V tom čase vzniká projekt Suburbia pobytu a choreografické průvodcování „novým nebo jiným“ městem. V jiné citlivosti a napětí.

Právě předložená písemnost i s příloženou dokumentací je důkazem této doby nové kreaace. Kdy se reaktivně posouvá dějiště mezi realitou a virtualitou. Divák je fascinován vlastní fyzičností a prostředím, které se probouzí ze zlého snu. To bylo ještě na přelomu jara a léta.

Jaká bude současnost, to nikdo zatím nevíme, ale je jasné, že se nemůžeme vyhybat těmto virtuálním otázkám - nikdo si není jistý, že ano. Riziko však spočívá v tom, že tato zdánlivá živost v poušti reality způsobuje, že se záměna mísí s realitou. Divadlo neproudí. Divadlo je agora, náměstí, společné soužití. Je to místo diskursivní demokracie, tedy veřejnou rozpravu ve společnosti, které se zdá být o to nezbytnější, když je demokracie sama o sobě podkopána svými základními svobodami pro nespornou mimořádnou situaci. Ale nevíme, jak dlouho to vydržíme.? Mě nadchla péče a zaujetí, s jakou celý projekt vznikal

Jak v kolektivu tvůrců a performerů, tak i v divácky zúčastněných. Otázka, kdo je divák a kolik různých podob vlastně veřejnost má, se mi pak už jevila jako marginální.

Existuje nová otázka, která shromažďuje postřehy a posudky, která může sloužit jako motor a také podnět pro budoucí myšlení. Ne na všem se shodneme, naopak, ale otázka zmizení veřejného prostoru je radikálně vznesena. K jakému životu se vrátíme?

Možná nestačí, a to platí i pro divadlo, obnovit svět tak, jak byl. Jak dlouho vydrží přeludy „sociální vzdálenosti“ za nezbytnou rouškou nouzové situace?

Všichni jsme přesvědčeni a pevně bojujeme proti viru, ale divadlo je shromáždění.

Kvalifikační diplomovou prací a umělecký výkon právě z důvodů poodhalování principů communitas a pečlivému naslouchání vlastní intuice doporučuji k obhajobě.

Datum: 14.9. 2020

.....
p o d p i s